Kunnskap for en bedre verden

Institutt for matematiske fag

Eksamensoppgave i **MA1301/MA6301 Tallteori**

Faglig kontakt under eksamen: Øystein Skartsæterhagen

Tlf: 95 92 55 96

Eksamensdato: 28. november 2016

Eksamenstid (fra–til): 09:00–13:00

Hjelpemiddelkode/Tillatte hjelpemidler: D: Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt. Bestemt, enkel kalkulator tillatt. (Casio fx-82ES PLUS, Casio fx-82EX, Citizen SR-270X, Citizen SR-270X College, Hewlett Packard HP30S)

Annen informasjon:
Prøven består av ti oppgaver (1, 2, 3, 4a, 4b, 5, 6, 7, 8, 9). Hver av disse teller like mye. Alle svar må begrunnes.

Målform/språk: bokmål

Antall sider: 1

Antall sider vedlegg: 0

Kontrollert av:

Informasjon om trykking av eksamensoppgave	
Originalen er:	
1-sidig ☒	**2-sidig** ☐
sort/hvit ☒	**farger** ☐
skal ha flervalgskjema ☐	

Dato Sign

Merk! Studenter finner sensur i Studentweb. Har du spørsmål om din sensur må du kontakte instituttet ditt. Eksamenskontoret vil ikke kunne svare på slike spørsmål.

Oppgave 1 Finn alle heltallsløsninger av likningen $943x + 299y = 115$.

Oppgave 2 Løs kongruenslikningen $34^{143} \cdot x \equiv 2 \pmod{13}$.

Oppgave 3 Du skal lage et RSA-nøkkelpar. Du velger $p = 89$ og $q = 157$ som de to hemmelige primtallene, og $e = 5$ som krypteringseksponent. Regn ut dekrypteringseksponenten d. Skriv opp tallene som utgjør den offentlige nøkkelen og tallene som utgjør den private nøkkelen.

Oppgave 4 La m og n være to naturlige tall som er relativt primiske.

a) La k være et heltall. Vis at hvis $m \mid k$ og $n \mid k$, så følger det at $mn \mid k$.

b) La a og b være heltall. Vis at $a \equiv b \pmod{mn}$ hvis og bare hvis $a \equiv b \pmod{m}$ og $a \equiv b \pmod{n}$.

Oppgave 5 Finn alle heltall x mellom 0 og 1000 som er løsninger av likningssystemet

$$\begin{cases} 17x \equiv 19 \pmod{4} \\ 3x \equiv 28 \pmod{7} \\ x \equiv 14 \pmod{9} \\ x \equiv 11 \pmod{12} \end{cases}$$

Oppgave 6 Skriv $\sqrt{72}$ som en uendelig kjedebrøk

$$[a_0; a_1, a_2, \ldots] = a_0 + \cfrac{1}{a_1 + \cfrac{1}{a_2 + \ddots}}$$

Finn et rasjonalt tall $\frac{a}{b}$ som er en tilnærming til $\sqrt{72}$ ved å regne ut den tredje konvergenten $C_3 = [a_0; a_1, a_2, a_3]$ av denne uendelige kjedebrøken.

Oppgave 7 Finn ordenen til 4 modulo 27, og finn det minste naturlige tallet x slik at

$$4^{65x+39} \equiv 4^{107} \pmod{27}$$

Oppgave 8 La m og n være naturlige tall slik at $m \mid n$. La a være et heltall som har orden k modulo m og orden l modulo n. Vis at $k \mid l$.

Oppgave 9 La m være et naturlig tall. Vis at $m = 2 \cdot \varphi(m)$ hvis og bare hvis det finnes et naturlig tall n slik at $m = 2^n$.